

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.III.45.111/2023/6.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Katalin a tanács elnöke

Dr. Bérces Nóra előadó bíró

Dr. Kovács András bíró

Dr. Gyurán Ildikó bíró

Dr. Sugár Tamás bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője: Független Rendőr Szakszervezet
(felperesi képviselő címe;
ügyintéző: dr. Tordai Gábor kamarai jogtanácsos)

Az alperes: ... Vármegyei Rendőr-főkapitányság
(alperes címe)

Az alperes képviselője: dr. Gál Mária Ildikó kamarai jogtanácsos

A per tárgya: megbízási díj megfizetésére irányuló közszolgálati jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A másodfokú bíróság határozata: Fővárosi Ítéltábla 1.Kf.700.078/2023/4. számú ítélete

Az elsőfokú bíróság határozata: Miskolci Törvényszék 24. számú végzésével kijavított 103.K.700.720/2021/20. szám alatti ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 1.Kf.700.078/2023/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A felperes felülvizsgálati eljárási költségét 30.000 (harmincezer) forintban, az alperesét 18.360 (tizennyolcezer-háromszázhatvan) forintban, a felülvizsgálati eljárás illetékét 73.435 (hetvenháromezer-négyszázharmincöt) forintban állapítja meg.

A végzés ellen további perorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálati eljárás alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a hivatásos állomány tagjaként járőr beosztásban teljesített szolgálatot az alperes ... Rendőrkapitányság ... Rendőrőrs Rendészeti Alosztály állományában. 2018. február 1. és 2020. december 31. közötti időszakban havonta, változó alkalommal járőrpárban kijelölt parancsnokként dolgozott. Ezen munkavégzés során felelősséget viselt a technikai eszközök működéséért, a járőrkörzetben a járőr útirányon meghatározott feladatok teljesítéséért, a járőrtárs tevékenységének összehangolásáért, vezetéséért, a rendőri intézkedések foganatosításáért, jogszerűségéért és szakszerűségéért, járőrtársát utasíthatta, irányíthatta, intézkedéseket kezdeményezett és folytatott le, továbbá jelentéstételi kötelezettség is terhelte. A felperes e munkát a beosztásához nem tartozó, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladatoknak tekintette, ezért megbízási díj iránt terjesztett elő szolgálati panaszt, amelyet az alperes elutasított.

A felperes keresete és az alperes védírata

[2] A felperes keresetében a perbeli időszakra 734.350 forint megbízási díj és annak 2019. július 16-tól a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára, valamint (5) bekezdésére hivatkozással.

[3] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, mivel álláspontja szerint a felperes nem látott el a kinevezése szerinti járőr beosztásához nem tartozó többletfeladatokat, így megbízási díj nem illeti meg.

Az első- és másodfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 734.350 forint megbízási díjat és annak a 2019. július 16-tól számított törvényes késedelmi kamatát, valamint 80.000 forint perköltséget.

[5] Az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a megbízási díj jogalapjaként megjelölt Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladat ellátása megvalósult-e azzal, hogy a felperes meghatározott szolgálati napokon járőrszolgálatát során, mint parancsnokként kijelölt rendőr végezte a feladatát. Ehhez tisztázta azt is, hogy a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 87. § (1) bekezdésében meghatározott „szolgálati előljáró”, illetve a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőrszabályzat) alapján „járőrszolgálat során parancsnokként kijelölt rendőr” feladatai azonosíthatók-e a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI.

16.) BM rendelet 2. számú mellékletében (a továbbiakban: BMr.) szereplő „járőrvezető” beosztás feladataival.

[6] Az elsőfokú bíróság – a BH2018.24. számú döntésben foglalt iránymutatás alapján – elsőként arra folytatott le bizonyítást, hogy a felperes kijelölt parancsnokként milyen feladatokat látott el, milyen felelősség terhelte a járőrpárban ellátott szolgálata során. A perben meghallgatott tanúk vallomásait is értékelve megállapította, hogy a járőrszolgálatban a parancsnokként kijelölt személyt többletfelelősség terheli, mivel a járőrtárs irányában utasítási joga és döntési jogosultsága van, és felel az intézkedésért, írja a jelentéseket, azaz ugyanazokat a feladatokat látja el, mint a járőrvezető. ... tanú szerint egy kijelölt járőrparancsnok ugyanazt csinálja, mint egy járőrvezető, ... tanú pedig úgy nyilatkozott, hogy a „járőrparancsnoknak” ugyanolyan feladatai vannak, mint egy járőrvezető beosztásúnak. A tanúvallomásokat, valamint a Járőrszabályzat 20-24. pontjait egybevetve az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a járőr beosztásuként és a kijelölt parancsnokként történő szolgálatellátás között a legfőbb különbség a felelősség, a jogosultság és az elvégzendő feladatok, intézkedések tekintetében van. Amikor a járőr beosztású felperes az általa megjelölt szolgálati napokon kijelölt parancsnokként végzett munkát, ugyanazokat a feladatokat látta el, és ugyanolyan felelősség terhelte, mint egy járőrvezető beosztású rendőrt. Ezáltal ezekben az esetekben a járőr beosztásába nem tartozó többletvegyenységet végzett, erre figyelemmel megbízási díjra jogosult. A döntés meghozatala során az elsőfokú bíróság a Kúria Kf.VII.45.124/2022/4. számú, valamint Kf.III.39.420/2021/6. számú ítéletében foglaltakat alkalmazta, ugyanakkor megállapította, hogy jelen ügyben nem lehetett irányadó a Kúria Kf.VII.39.283/2021/4. számú döntése, mivel a felperesnek kijelölt járőrparancsnokként a kötelességei, a jogosultságai és a felelőssége is eltért a járőr beosztásútól, valamint kijelölt járőrparancsnokként nem ugyanazokat a feladatokat végezte, mint járőrként.

[7] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította.

[8] —A másodfokú bíróság indokolása szerint az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges tényállást részben iratellenesen rögzítette, a bizonyítékokat okszerűtlenül értékelte, és a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések nem megfelelő alkalmazásával kötelezte az alperest megbízási díj megfizetésére. Az azonos tárgyú ügyekben a Kúria által kialakított ítélkezési gyakorlat (BH2018.24., Kf.III.39.420/2021/6., Kf.VII.45.124/2022/4., Kf.VII.39.283/2021/4., Kfv.III.45.291/2022/6.) összefoglalását követően elsőként a járőr és a járőrvezető munkaköri leírások összehasonlítását végezte el, majd azt értékelte, hogy a felperes által kijelölt járőrparancsnokként ellátott konkrét feladatok a járőrvezetői beosztásba tartozó többletfeladatoknak tekinthetők-e.

[9] A rendelkezésre álló okirati bizonyítékokból kiemelte, hogy a Robotzsaru rendszerben a felperes nem járőrvezetőként került feltüntetésre. A felperes neve mellett az eligazítási lapokon a „Vezető”, a szolgálattervezeteken pedig a „(VE)” megjelölés szerepelt, amelyek járőrvezetői beosztást nem igazolnak. Az adott rendőrségnél rendszeresített járőri és járőrvezetői munkaköri leírások összehasonlításával megállapította, hogy azok korábbi időállapotukban teljes körűen megegyeztek, míg a felperes 2020. június 15-én kelt járőri munkaköri leírása annyiban különbözött a 2020. február 18-i járőrvezetői munkaköri leírásban foglaltaktól, hogy felelősség címszó alatt ez utóbbi többletelemekeket tartalmazott, és a szakmai feladatok címszó alatt a k) pontban foglaltak is többletet jelentettek, azonban e feladatok a felperes által kijelölt járőrparancsnokként ellátott, a Járőrszabályzat 20-24. pontjaiban szereplő feladatok egyikével sem egyeztek meg. Mindezek alapján a másodfokú bíróság az iratokból nem tudott levonni megalapozott következtetést arra nézve, hogy a felperes által kijelölt járőrparancsnokként ellátott, a Járőrszabályzat 20-24. pontjai szerinti feladatok a járőrvezetői beosztásba tartoztak.

[10] A másodfokú bíróság a tanúvallomásokat részben ellentmondásosnak értékelte, ezért azok alapján sem tartotta bizonyítottnak a felperes többletfeladatok végzésére vonatkozó állítását. ... tanú úgy nyilatkozott, hogy a járőrvezetői beosztásba tartoznak a „járőrparancsnok” feladatai is, azonban a járőr, a járőrvezető és a kijelölt parancsnok feladatait egymással teljesen azonosnak tekintette. ... tanú a „járőrparancsnoki” feladatokat elhatárolta a járőrvezető beosztástól, és a járőrvezetői feladatokkal tekintette azonosnak. A tanú vallomásaiban a feladatok, és nem a beosztás tekintetében értékelendő, hogy a járőrvezetői feladatok körében a Járőrszabályzat 20-25. pontjait jelölte meg. Ezért a másodfokú bíróság a tanúknak a kijelölt járőrparancsnok – korábbi elnevezése szerinti – járőrvezetői feladataira utaló vallomásait sem önmagukban, sem az okirati bizonyítékokkal együttesen értékelve nem találta alkalmasak azon felperesi állítás alátámasztására, hogy kijelölt járőrparancsnokként járőrvezetői beosztásba tartozó többletfeladatokat látott el. Jóllehet a járőr és a járőrvezetői beosztás eltérő besorolása, azonban a munkaköri leírásokban foglalt felelősségi és hatásköri szabályok nem mutattak releváns eltérést, a magasabb beosztáshoz a Járőrszabályzatban kijelölt járőrparancsnoki feladatok között katalogizált többletfeladat ellátása nem társult.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[11] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének hatályában fenntartását, azaz az alperes kötelezését kérte a megbízási díj és annak késedelmi kamata, valamint a jogtanácsosi munkadíj mint perköltség megfizetésére.

[12] A felperes álláspontja szerint a másodfokú bíróság a Hszt. 71. § (1) és (5) bekezdését tévesen értelmezte, így ítélete jogszabálysértő. Hangsúlyozta, hogy a járőr a helyi szerv állományában a legalacsonyabb besorolása és legalacsonyabb illetménnyel járó rendőri beosztás, így amennyiben a járőrt parancsnoki feladatokkal ruházzák fel, az már eleve a beosztásába nem tartozó feladat. E munkakörbe vezetői, irányítási feladatok nem tartozhatnak, az ezzel ellentétes értelmezés esetén a besorolások rendszere értelmetlenné válna. Egy adott beosztásnak eleve nem lehet része olyan feladat, amely ugyanennek a beosztásnak az ellenőrzését, utasítását szolgálja, és ami ezen a beosztáson túlmutató többletfelelősséget is eredményez. A felperes járőri beosztásába azért sem tartozhattak ezek a feladatok, mert a hozzá beosztott járőr azokat nem látta el. A felperes vegyesen végezte e feladatokat a havi szolgálatai során, azaz volt, hogy csak járőr, máskor pedig kijelölt parancsnok volt.

[13] A jogerős ítéletben kifejtettekkel szemben nem annak van elsősorban jelentősége, hogy a kijelölt parancsnoki feladatok azonosak-e a járőrvezetői beosztás feladataival, hanem annak, hogy ezek a felperes beosztásába nem tartoztak és éppen az „aznapi” járőrrel összehasonlíthatóan többletfelelősséggel bíró többletfeladatokként jelentkeztek. Mindezen az sem változtat, hogy a számtalan korábbi per hatására az ORFK Járőrszabályzata a járőrvezető elnevezést következetesen kerülve azt immár kijelölt parancsnoknak nevezi.

[14] A Kf.III.45.173/2021/4. számú kúriai döntésre utalva a felperes kiemelte, hogy nemcsak egy ORFK utasítás szabályozása miatt tartozhat egy-egy feladat valamely beosztásba, hanem a feladat jellege, azok tartalma és elnevezése is meghatározhatja azt. Ezért tévedett a másodfokú bíróság, amikor a munkaköri leírások összevetésével kívánta eldönteni,

hogy a kijelölt parancsnoki, vagyis egy járőr irányításával, utasításával járó és többletfelelősséget eredményező feladat mely beosztásba tartozó.

[15] Az alperes a munkaköri leírásokban is tudatosan kerülte ezen feladatok feltüntetését. Figyelembe véve azonban a Kúria Kf.VII.45.125/2022/5. számú döntését, a végzett pertárgyi feladatok a munkaköri leírás mellett sem válhattak volna a felperes munkaköre részévé. A minden egyes szolgálatban jelentkező lényeges feladatsor és az ezzel járó felelősség munkakörbe tartozást igényel, s nem magyarázható a szolgálati előljárósággal.

[16] A munkaköri leírás másodlagossága kapcsán a felperes az Mfv.II.10.179/2011/4. számú döntésre is utalással kiemelte, hogy az alperes a jogszabály által szabályozott besoroláshoz és illetményhez kötve van, és ez alól nem teremt kivételt a munkaköri leírások „hallgatásának” taktikája vagy a vonatkozó ORFK utasítás módosítása sem. Ezt erősíti a munkakör és a munkaköri leírás elhatárolásának jogi szabályozása is a Hszt. 45. § (1) és 45. § (3) bekezdésében. A beosztásba tartozó feladatokat kizárólag a munkaköri leírásokból nem lehet levezetni, ezért a másodfokú bíróság tévesen kereste a pertárgyi feladatokat az alperes által készített munkaköri leírásokban, illetve a teljes azonosságra hivatkozással tévesen tulajdonított ezeknek ügydöntő jelentőséget. A munkaköri leírások azonossága ugyanis nem üresítheti ki a járőrvezető beosztás lényegét.

[17] A BMr. 2. számú melléklete egyértelműen rögzíti, hogy a járőr „A”, míg a járőrvezető „B” besorolású beosztás, azaz a járőr és a járőrvezető két önálló és egymástól különböző munkakör, eltérő besorolással, eltérő illetménnyel, s részben eltérő feladatokkal. Ezzel ellentétes értelmezés esetén a két beosztás (munkakör) elhatárolása nem lenne lehetséges, az pusztán egy előmeneteli- és illetménykérdéssé válna, holott a besorolás és illetmény alapja a munkakör. A járőrvezetői beosztással járó feladatok a járőr beosztáshoz képest eltérőek, azok szakmailag magasabb kvalifikáltságú, komolyabb szakértelmet igénylő, nagyobb felelősséggel járó munkát kell, hogy jelentsenek a magasabb besorolás miatt is.

[18] Az alperes a járőrvezetői többletfeladatokat nem tudta megjelölni, azonban a peres eljárásban bizonyítást nyert, hogy azok éppen a pertárgyi feladatok, valamint az is, hogy a kijelölt parancsnoki szolgálat és a járőrvezetői szolgálat feladatai teljes egészében megegyeztek, ezért a jogerős ítélet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (2) bekezdésébe ütközően állapította meg, hogy a járőr és a járőrvezető beosztás nem mutat releváns eltérést, és tévesen vonta le azt a következtetést, hogy a pertárgyi feladatok nem a járőrvezetői beosztásba tartozóak.

[19] A felperes megbízási díj igénye azon a ténybeli alapon nyugszik, hogy a kinevezése szerinti járőr beosztásához képest az adott szolgálatban többletfeladata és többletfelelőssége volt rendszeresen, amelyre már önmagában is utal a kijelölés, mint munkáltatói intézkedés szükségessége és a kijelölt parancsnok elnevezés használata, az eligazításokon a felperes vezetőként történő feltüntetése, a szolgálatok eltérősége és a járőrvezetői, valamint a kijelölt parancsnoki szolgálatok tartalmi azonossága. Ezzel összefüggésben kérte figyelembe venni a Kúria Kf.III.39.420/2021/6. és Kf.III.45.124/2022/4. számú ítéleteiben foglaltakat is.

[20] Mindezeket a szolgálati előljáróság kérdése érdemben nem befolyásolja, az a munkakörök átjárhatóságára alapot nem ad. Ezt erősíti a szolgálati előljáró Hszt. 2. § 26. pontjában tett meghatározása is. A Szolgálati Szabályzat 87. §-a nem releváns, mivel e szakasz alkalmazhatóságának feltétele, hogy a parancsnok ne legyen kijelölve.

[21] A felperes érvelése szerint a másodfokú bíróság iratellenességre és okszerűtlen bizonyítékértékelésre történő hivatkozása is alaptalan, és az a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdésébe, valamint Kp. 78. §-ába ütközik, ezért a jogerős érdemi döntés jogszabálysértő. A másodfokú bíróság a leglényegesebb tényállási elemeket – mint a kijelölt járőrparancsnok járőrhöz képesti

többlETFeladatait, többlETFelölsségét – okszerütlenül nem értékelte kellő súllyal, ahogyan nem vette figyelembe a tanúk vallomásait sem, amelyek szerint a járőrparancsnoki feladatok és a járőrvezető beosztásúak feladatai azonosak voltak, és ugyanazt a munkát végezte a kijelölt parancsnok, mint a járőrvezető.

[22] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását és a felperes kamarai jogtanácsosi munkadíj megfizetésére kötelezését kérte.

[23] Az alperes álláspontja szerint a jogerős döntés nem jogszabálysértő, a másodfokú bíróság a jogvita elbírálásának alapjául szolgáló tényállást helyesen állapította meg, és helytálló következtetésekre jutott. A másodfokú bíróság a Kp. 108. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezés keretei között járt el, és a Kp. 109. § (2) bekezdése alapján jogszerűen változtatta meg az elsőfokú ítéletet és mindezt megfelelően indokolta.

[24] A felperes a befogadás körében felsorolt kúriai döntések közül csak kettő vonatkozásában (Kfv.VII.45.124/2022/4., Kf.III.39.420/2021/6.) fejtette ki álláspontját, de azt nem jelölte meg, hogy azoktól szerinte konkrét jogkérdésben miben tért el a másodfokú bíróság. Ezzel szemben a jogerős ítélet kifejezetten kitért arra, hogy a Kúriának e körben hogyan alakult az ítélezési gyakorlata, és miként vette azt figyelembe. A felperesnek a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésekre hivatkozó felülvizsgálati kérelme konkrét indokolás nélküli, túlságosan általános és megalapozatlan.

[25] A jogerős ítélet helytállóan vizsgálta a járőr és járőrvezető beosztások munkaköri feladatait, mivel a felperes mindvégig azzal érvelt, hogy járőrvezetői feladatokat látott el akkor, amikor bizonyos szolgálatokban parancsnokként került kijelölésre, és éppen ő indítványozta a járőrvezetői munkaköri leírás beszerzését is. Az elsőfokú bíróság is azt vizsgálta, hogy a járőrszolgálat során parancsnokként kijelölt rendőr feladatai azonosíthatóak-e a munkaköri jegyzéken szereplő járőrvezető beosztás feladataival, majd a fellebbezési ellenkérelmében maga a felperes is lényegesnek tartotta annak tisztázását, hogy a kijelölt járőrparancsnoki feladatok azonosak-e a járőrvezető beosztásba tartozó feladatokkal.

[26] A járőr valóban a legalacsonyabb besorolású, legalacsonyabb illetménnyel járó beosztás az alperesnél, ebből azonban nem következik, hogy ahhoz nem tartozhat a parancsnoki kijelöléssel járó olyan szolgálati előjárói minőség, amely csak egy konkrét járőrszolgálatra szól, a Szolgálati Szabályzat 87-88. §-ában rögzítettek alapján, és a Járőrszabályzat 20-24. pontjaiban részletesen kifejtett jogosultságokkal és kötelezettségekkel jár. A felperes ideiglenes, kizárólag az adott járőrszolgálatra korlátozódó parancsnoki kijelöléséhez nem társult a járőrvezető beosztással együtt járó folyamatos fegyelmi, szakmai és kártérítési felelősség, a felperesnek a járőr beosztást betöltő társai irányában tényleges irányítási, beszámoltatási jogosultsága nem volt.

[27] A másodfokú bíróság a tanúvallomásokat a maguk teljességében értékelte, feltárta azoknak a részben ellentmondásos voltát és helyesen állapította meg, hogy azok sem önmagukban, sem az okirati bizonyítékokkal együtt értékelve nem alkalmasak a felperes állításának alátámasztására. Ezért a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy a felperes a perben nem tudta bizonyítani, miszerint kijelölt járőrparancsnokként, a járőrszolgálat vezetőjeként őt terhelő, a Járőrszabályzat 20-24. pontjai szerinti többlETFelölsség az irányítási és utasításadási jogkör, az elvégzendő feladatok, intézkedések a járőrvezetői beosztáshoz tartozó többlETFeladat ellátását jelentették.

A Kúria döntése és jogi indokai

[28] A felülvizsgálati kérelem megalapozott, az alábbiak szerint.

[29] A Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdésének megfelelően a Kúria a felülvizsgálati kérelem keretei között eljárva azt vizsgálta, hogy a jogerős ítéletben rögzített tényállás a Kp. 78. § (2) bekezdésének, valamint a Kp. 78. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 279. § (1) bekezdésének megfelelően került-e megállapításra, és a jogerős ítéletben a másodfokú bíróság helytállóan értelmezte-e a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában és (5) bekezdésében foglaltakat, illetve a jogerős döntés valóban eltér-e a Kúria e tárgykörben közzétett, a felülvizsgálati kérelemben megjelölt azon határozataitól, amelyek tekintetében a felperes az ügyszakosságot, valamint a jogkérdésben való eltérést is bemutatta a felülvizsgálati kérelmében (Kfv.III.45.173/2021/4.; Kf.VII.45.125/2022/5.; Kf.III.39.420/2021/6.; Kf.III.45.124/2022/4.).

[30] A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Ebben az esetben a Hszt. 71. § (5) bekezdése értelmében a többletszolgálatért díjazásra – megbízási díjra – jogosult. E rendelkezések alapján az volt vizsgálendő a perben, hogy a felperes a kinevezése szerinti – járőr – szolgálati beosztásához nem tartozó többletfeladatokat végzett-e akkor, amikor az alperes a járőrpárban történő járőrszolgálatok teljesítése során parancsnokként kijelölt rendőrként (a továbbiakban: „kijelölt parancsnokként”) végzett munkát.

[31] A felperes állította, hogy a kijelölt parancsnokként ellátott, a Járőrszabályzat 20-24. pontjaiban részletezett feladatok a járőrvezető beosztás feladataival azonosíthatóak. A BMr. 2. számú melléklete – perbeli időszakban hatályos – III. pontjában külön beosztásként szerepel a járőr, és külön beosztásként a járőrvezető, az általa „kijelölt parancsnokként” ellátott feladatok a járőrvezető – és nem a járőr – beosztásba tartoztak. Ennek bizonyítására csatolta a szolgálattervezeteket – amelyeken azokon a napokon, amikor kijelölt parancsnokként végzett munkát, a „(VE)” megjelölés szerepelt – és kérte a két beosztás munkaköri leírásainak becsatolására kötelezni az alperest. Az elsőfokú bíróság ennek tisztázására hallgatta meg tanúként ...t, valamint ...t.

[32] A bizonyítékok értékelése alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a másodfokú bíróság csak részben találta helyesnek, és abból mellőzte azt, miszerint a Robotzsaru rendszerben bejegyzésre került, hogy a felperes járőrvezető, és azt is, hogy a kijelölt parancsnok az adott szolgálatban ugyanazt végzi, mint egy járőrvezető. E tényállásbeli pontosításokkal a Kúria egyetért azzal, hogy bár az eligazítási lapokon valóban nem az szerepelt, hogy a felperes járőrvezető, csupán az, hogy a felperes „járőr” és egyben az adott szolgálatban a felperes a „vezető”, ugyanakkor az alperes maga csatolta azt a 2021. április 20-án kelt „Jelentés”-t, amelyben ... rendészeti alosztályvezető közlése szerint a Robotzsaru Neo ügyviteli rendszer az eligazítás során a parancsnok meghatározást „járőrvezetőnek” nevezi. Tekintettel azonban arra, hogy az eligazítási lapokon csak a „vezető” megjelölés található, a másodfokú bíróság e tekintetben tett tényállás-pontosítása – amellet, hogy mindez az ügy érdemét nem érinti – helytálló. Ezen felül a tényállásban valóban szükségtelen volt annak rögzítése, hogy a kijelölt parancsnok az adott szolgálatban ugyanazt a feladatot végzi, mint a hivatásos állomány járőrvezető beosztású tagja, mivel mindez nem a tényállás, hanem a tényekből levont jogi következtetés része lehet.

[33] Az eljáró bíróságok helytállóan idézték a megbízási díj körében kialakult és követendő kúriai gyakorlatot, és helyesen indultak ki a BH2018.24. számú döntésben foglaltakból, tekintettel arra, hogy abban a Kúria kimondta, hogy a hivatásos állomány járőr beosztású tagjának kijelölt vezetőként történő járőrozése az illetmény-különbözet vagy megbízási díj iránti igényét akkor alapozhatja meg, ha a járőrpár vezetőinek kijelölt tagja ténylegesen ellátja a járőrvezető beosztásba tartozó feladatokat. Ezt követően hozta meg a Kúria

Kfv.III.39.420/2021/6. számú döntését, amelyben kimondta, hogy ha a járőr beosztású felperesek az alperes szolgálat szervezése alapján a beosztásukba nem tartozó járőrvezetői feladatot látnak el, az a saját beosztásukhoz képest többletfeladatnak minősül, melyre figyelemmel a megbízási díj iránti követelésük megalapozott. A Kfv.VII.45.124/2022/4. számú döntésre is alappal hivatkoztak az eljáró bíróságok, mert abban a Kúria szintén járőrpárban, kijelölt parancsnokként végzett többletfeladat esetében állapította meg azt, hogy ha a hivatásos állomány kinevezése szerint járőr beosztású tagja a munkáltató utasítása (parancsa) alapján járőrvezetői/járőrparancsnoki beosztáshoz tartozó feladatokat lát el a munkaköre ellátása mellett, többletfeladatként, többletfelelősséggel, megbízási díjra jogosult.

[34] Eltérés a tekintetben mutatkozott, hogy míg az elsőfokú bíróság elhatárolódott a Kf.VII.39.283/2021/4. szám alatt meghozott döntéstől, addig a másodfokú bíróság azt alkalmazhatónak találta a perbeli esetre. A Kúria e döntésében úgy foglalt állást, hogy a kijelölt vezetőként (járőrparancsnokként) történő járőrozás a járőr beosztáshoz tartozó feladatként nem ad alapot megbízási díj fizetésére. Az, hogy ez az eseti döntés a perbeli tényállás mellett irányadó-e, indokoltá tette annak vizsgálatát, hogy fennáll-e az ügyek közötti azonosság. Amint azt a Kúria a Jpe.I.60.002/2021/7. számú határozatában kifejtette, ennek során szigorúan kell venni az összehasonlított bírói döntésekben az alkalmazott anyagi jogszabály egyezőségét és a jogértelmezés szempontjából releváns tények lényegi hasonlóságát, továbbá közigazgatási perben – a kérelemhez kötöttség és a közigazgatási ügy tárgya által meghatározott vizsgálat miatt – a hatósági, a kereseti és a felülvizsgálati kérelem ténybeli és jogi azonosságot befolyásoló elemeit. Nincs ügyazonosság az eltérő anyagi jogi háttérű, azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kérelmet tartalmazó, vagy azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő tényállású közigazgatási ügyek és annak alapján indult közigazgatási jogviták között. Megkérdőjelezhető az ügyazonosság azonos anyagi jogi háttér mellett eltérő kereseti vagy eltérő felülvizsgálati érvelés esetén is (Jpe.I.60.035/2022/7.).

[35] Az elsőfokú bíróság által rögzített tényállásból megállapítható, hogy a felperes a perbeli időszakban járőr beosztású volt, és rendszeresen járőrpárban, „kijelölt parancsnokként” végzett munkát, amikor a jogosultságai és feladatai is eltértek járőrként ellátott feladatoktól. Megállapítható továbbá, hogy a perbeli időszakon belül a járőr és járőrvezető munkaköri leírások pontosan milyen eltérést tartalmaztak. A másodfokú bíróság által rögzített tényállás összefoglaló jellegű, szűkebb, és iratellenesen tartalmazza azt tényként, hogy a felperes járőrparancsnokként járt el. Az elsőfokú bíróság ítélete a felperes kijelölt parancsnokként történő eljárását rögzítette, és ezt a tény az alperes sem vitatta. A jelen perben szükséges különbséget tenni a járőr, járőrvezető és a járőrparancsnok megnevezések között, mivel mindhárom külön beosztásként szerepel a BMr. 2. számú mellékletének III. pontjában: a járőr „A”, a járőrvezető „B”, a járőrparancsnok pedig „C” – illetve „D” – besorolási kategóriával. A járőrszolgálat során parancsnokként kijelölt rendőr nem azonosítható a járőrparancsnokkal, a felperes erre a perben nem is hivatkozott, csak azt állította, hogy a járőrvezető beosztás feladatait látta el.

[36] A Kfv.VII.39.283/2021/4. számú ítélet tényállásából csak az tűnik ki, hogy annak a pernek a felperese 2016. december 1-től 2019. szeptember 30-ig járőr beosztású volt, és ez alatt az időszak alatt havonta, változó alkalommal parancsnokként kijelölt rendőrként, ún. járőrparancsnokként járt el. Az ítéletben tényállási elemként nincs még csak utalás sem a munkaköri leírásokra, csak az alperes állításai között szerepel, hogy a járőri és járőrvezetői munkaköri leírás azonos volt, azonban azzal a másodfokú eljárásban a tényállás kiegészítésre nem került. Ezen felül a Kúria által megállapított tényállásban az szerepel, hogy a felperes havonta eltérő mértékben járőrparancsnok feladatokat látott el.

[37] A Kúria által meghozott ítélet tényállásából nem ismert az, hogy a munkaköri leírások mely időszakra vonatkoztak, azok pontosan mely munkakörökre szóltak, és az sem, hogy a

járőr beosztás feladatainak összevetése a járőrvezető vagy járőrparancsnok beosztással történt-e meg. Ezzel szemben jelen perben a tényállás részét képezi az adott rendőrörsnél a járőr és járőrvezető beosztáshoz rendszeresített munkaköri leírások eltérésének pontos tartalma, azok időbeli hatálya, a szolgálattervezet, a Robotzsaru rendszer adatai, amelyek alapján járőrparancsnoki feladatok elvégzése fel sem merült. Ezen felül – bár erre nézve a Kf.III.39.420/2021/6. számú döntésben adat nincs – tényállásbeli különbségből adódhat az is, hogy ott a Kúria alkalmazta a Szolgálati Szabályzat 87. § (1) bekezdését, amelyik az arra az esetre határozza meg az előjárói viszonyt, ha nincs parancsnok kijelölve. A jelen perbeli esetben az alperes a felperest előzetesen jelölte ki – utasította – a járőrszolgálat során felmerülő parancsnoki feladatok ellátására. Mindezek alapján nem állapítható meg a jelen ügy és a Kúria Kfv.VII.39.283/2021/4. számú ügy tényállásbeli azonossága.

[38] A fentebb kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen határolódott el a Kfv.VII.39.283/2021/4. szám alatti döntés alkalmazásától, a másodfokú bíróság pedig tévesen alapította arra az ítéletét.

[39] Tekintettel arra, hogy a járőr beosztásba tartozó feladatokra vonatkozó jogszabályi előírás nincs, az, hogy milyen munkafeladatok tartoztak a járőr beosztásba és mely feladatok minősültek ehhez képest többletfeladatnak, a perben lefolytatott bizonyítás eredménye alapján, valamennyi bizonyíték Kp. 78. § (2) bekezdése szerinti együttes mérlegelésével volt megállapítható. E mérlegelés során a másodfokú bíróság kiemelt jelentőséget tulajdonított a munkaköri leírásoknak, azonban azok értékelésekor nem hagyható figyelmen kívül, hogy a munkaköri leírás nem más, mint a munkáltató egyoldalú utasítása. A felperes alappal hivatkozott arra, hogy a munkaköri leírás csak az állománytáblázatban rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat rögzítheti. Mivel a különböző beosztások eltérő munkaköri feladatokat feltételeznek, két különböző besorolású beosztáshoz teljesen azonos munkaköri leírás akkor sem társulhat, ha az ellátandó feladatok túlnyomórészt azonosak. A Kúria már több eseti döntésében (Mfv.I.10.751/2016/4., Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.523/2021/4., Kf.VII.40.447/2021/4.) kifejtette, hogy a munkáltató csak a kétoldalú megállapodásnak tekintendő kinevezésben meghatározott beosztás szerinti munkakörön belül határozhatja meg szabadon a munkaköri leírásban nevesített feladatokat, a munkaköri leírásba a munkáltató más munkakörbe tartozó feladatokat jogszerűen nem építhet be. Mindebből ennek ellenkezője is következik, azaz a munkáltató azt sem teheti meg, hogy eltérő beosztásokhoz teljesen azonos munkaköri leírásokat rendel.

[40] Ezekre figyelemmel a perben a munkáltató egyoldalú utasításával adott munkaköri leírásokat és a Robotzsaru rendszerben keletkezett iratokat nem önmagukban, a munkaköri leírások tartalmának abszolút bizonyító erőt tulajdonítva kellett értékelni, hanem a rendelkezésre álló valamennyi bizonyíték együttes, gondos mérlegelésével. Ehhez kellő alapot adott a – jogszabálynak ugyan nem minősülő – Járőrszabályzat is, amelynek 14., valamint 20-24. pontjaiból egyértelműen kitűnik, hogy a járőrszolgálat teljesítése során parancsnokként előzetesen kijelölt rendőr – mint szolgálati előjáró – olyan feladatokat köteles teljesíteni, amelyek a járőrszolgálatban járőr beosztásban eljáró rendőrt nem terhelik: felelős a járőrtárs tevékenységének összehangolásáért, vezetéséért és a kiadott utasításokért, a meghatározott szolgálati okmányok vezetéséért, a jelentések, feljelentések elkészítéséért.

[41] Ezzel összefüggésben arra mutat rá a Kúria, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának perbeli időszakban hatályos rendelkezéséből nem vezethető le az a követelmény, hogy a többletfeladat teljesen azonos legyen valamely másik munkakör valamennyi feladatával. A Kúria több eseti döntésében kifejtette már, hogy megbízási díj akkor is megilleti a hivatásos állomány tagját, ha nem látja el a más beosztásba tartozó valamennyi feladatot, csak annak bizonyos részfeladatait. Ha a hivatásos állomány tagja által ellátott feladatok a beosztásához képest többletfeladatnak minősülnek, a megbízási díjra

jogosultságot nem érinti, hogy azok teljes egészében nem fednek le egy másik beosztást, hanem annak csak részfeladatai (Kf.III.39.595/2021/5.). A megbízási díjra való jogosultság megállapítása szempontjából nem annak van jelentősége, hogy az alapul szolgáló feladatellátás önálló beosztásként létezik-e, hanem annak, hogy az többlettevékenységet keletkeztet-e az eredeti beosztáshoz tartozó feladat ellátása mellett (Kf.III.39.595/2021/5.).

[42] Mivel – a fentebb kifejtettekre figyelemmel – a megbízási díj jogalapjához elegendő volt annak megállapítása, hogy a felperes kijelölt parancsnokként a járőr beosztását meghaladó többletfeladatokat látott el, ami a Járőrszabályzat idézett pontjaiból – a tanúvallomások értékelése nélkül is – következik, az elsőfokú bíróság helytállóan ítélte meg úgy, hogy a felperes az általa végzett többletfeladatok alapján a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díjra jogosult. Ezzel szemben a másodfokú bíróság azon döntése, hogy a felperes által többlettevékenységként állított feladatok pusztán az előjárói minőségből fakadó feladatok voltak, amelyek megbízási díj fizetését nem alapozzák meg, sérti a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontját és 71. § (5) bekezdését, és egyben eltér a Kúria e körben kialakított következetes gyakorlatától (Kfv.III.45.173/2021/4.; Kf.III.39.420/2021/6.; Kf.III.45.124/2022/4.).

[43] Mindezek alapján a másodfokú bíróság tévesen találta megalapozottnak az alperes elsődleges fellebbezését, és ezen okból jogszabálysértően változtatta meg az elsőfokú bíróság ítéletét, ezért a Kúria a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[44] A megismételt másodfokú eljárásban a másodfokú bíróság köteles a másodlagos fellebbezési kérelemben megjelölt jogszabálysértéseket megvizsgálni, és ennek eredményétől függően dönteni az elsőfokú ítélet hatályáról.

A döntés elvi tartalma

[45] *Ha a hivatásos állomány járőr beosztású tagja kijelölt parancsnokként a járőrszolgálat során a járőrtársához képest többletfelelősséggel és többletjogosultságokkal járó további feladatokat lát el, az olyan többletfeladat, ami megbízási díj megfizetésére adhat alapot.*

Záró rész

[46] A peres felek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeit, valamint a felülvizsgálati eljárás illetékét a Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése és 110. § (3) bekezdése alkalmazásával – a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése, valamint 4/A. §-a alapján, továbbá az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 45/A. § (2) bekezdése szerint irányadó 39. § (1) bekezdésének, valamint 50. § (1) bekezdésének megfelelően – csak megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt.

[47] A végzés elleni további perorvoslat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

[48] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése által alkalmazni rendelt Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében irányadó Kp. 77. (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2024. január 17.

Dr. Farkas Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Bérces Nóra s.k. előadó bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró, Dr. Gyurán Ildikó s.k. bíró, Dr. Sugár Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő